

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VI.20.858/2007/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bálint Ferenc ügyvéd által képviselt I.r, II.r. felpereseknek a dr. Kormos Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt a Veszprémi Városi Bíróságnál 13.P.21.463/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprém Megyei Bíróság 2.Pf.21.418/2006/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperesek által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 40 000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

Az I.r. felperes 1992. március 30. napján megalakította a P.-L. Bt.-t. A gazdasági társaság működésével kapcsolatban pénzügyi nehézségei keletkeztek, amelyek áthidalására a felperesek 1993. szeptember 17. napján 2 500 000 forint kölcsönt vettek fel az alperestől három havi időtartamra, havi 10 %-os kamatra. A felek között ténylegesen kölcsönszerződés írásban nem jött létre, mert az alperes ragaszkodott ahhoz, hogy a kölcsönnek legyen ingatlanfedezete. Ezért 1993. szeptember 17-én adásvételi szerződést kötöttek a felperesek tulajdonában álló T.-i K. u. L. szám alatti ingatlanra 3 250 000 forint vételár feltüntetésével. A szerződésben a felperesek három havi időtartamra visszavásárlási jogot kötöttek ki, rendelkeztek az alperes tulajdonjogának bejegyzéséről, valamint az ingatlan birtokbavételéről is. A

felperesek 1993. október 18. napján 250 000 forintot, 1994. január 18-án pedig 750 000 forintot fizettek vissza az alperesnek. A felek megállapodása értelmében az I.r. felperes cége az alperes édesapjának tési bisztróján 100 000 forint értékű felújítási, átalakítási munkákat végzett 1994 augusztusában, amelyet a kölcsönszerződésbe beszámítottak.

A felperesek keresetükben az adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását kérték arra hivatkozással, hogy a felek között ingatlan adásvételi szerződésre irányuló szerződési akarat nem jött létre, ténylegesen kölcsönszerződést kötöttek. Az alperes ellenkérelmében a kereset teljesítését nem ellenezte. Viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben a felpereseket 2 900 000 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

A felperesek a viszontkereset jogalapját és összegszerűségét is vitatták és elévülésre hivatkoztak. Azt elismerték, hogy az alperessel kölcsönszerződést kötöttek, de azt állították, hogy ebből eredően tartozásuk nincs. Az elsőfokú bíróság a viszontkeresetet elutasító döntését azzal indokolta, hogy a felek egymással kölcsönszerződést kötöttek, az elszámolás a perben az eredeti állapot helyreállítása körében nem történt meg, ezért a követelés nem évült el. Kifejtette, hogy a havi 10 %-os ügyleti kamat jóerkölcshöz ütközik, ezért semmis. A felperes teljesítésekor hatályban lévő késedelmi kamat 20 % volt, ezért ilyen mértékű kamattal kell a felek között az elszámolást elvégezni. Megállapította, hogy a felperesek a kölcsön tőkeösszegét visszafizették az alperesnek, ezen felül 100 000 forint értékben munkát végeztek, ezért a kölcsönszerződésből eredően a felpereseknek az alperes felé tartozása nincs.

Az elsőfokú ítélet ellen, annak megváltoztatása és viszontkeresete szerinti határozat meghozatala érdekében, az alperes fellebbezett. Az alperes fellebbezése folytán másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek tizenöt nap alatt 1 648 425 forintot és ennek 1994. május 9. napjától járó különböző időpontokig különböző mértékű kamatát. Megállapította, hogy a felperesek nem bizonyították azt, hogy három részletben visszafizették a kölcsönt az alperes részére, mert ebből 1 500 000 forint teljesítését nem igazolták. Nem találta elfogadhatónak a felperesek védekezésének igazolására S. A. tanúvallomását, mert nevezett érdekelt a per kimenetelében, ezért vallomása elfogulatlannak nem tekinthető.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása érdekében a felperesek

terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet. Ebben kiejtették, hogy a másodfokú bíróság indokolatlan felülmérlegelés következtében az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást állapított meg és emiatt más jogkövetkezményre jutott, amikor az ügy érdemi elbírálására kiható jogszabálysértéssel azt állapította meg, hogy az alperesnek a tőle felvett kölcsönből nem fizették vissza az 1 500 000 forintot és ezért marasztalta őket. Álláspontjuk szerint a másodfokú bíróságot a bizonyítékok okszerű mérlegelésének követelménye köti; az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás felülmérlegelésének csak kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes esetben lett volna helye. Az elsőfokú ítélet azonban ilyen fogyatékoságokban nem szenved, ezért a másodfokú bíróság indokolatlanul mérlegelte felül azt, s ezért a jogerős ítélet jogszabálysértő. Hangsúlyozták, hogy az 1 500 000 forint visszafizetésére S. A. tanúvallomása megfelelő bizonyítékkul szolgált, ugyanis nevezett a kölcsön felvételekor és visszafizetésekor ténylegesen nem fejtett ki tevékenységet a közös gazdasági társaságban, sőt egyéb magatartása miatt végül is a társaságból ki kellett zárni.

Az alperes ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében a bizonyítási teher főszabályaként tartalmazza, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Az említett rendelkezés alapján a felperesekre hárult annak a bizonyítása, hogy az alperessel szemben fennálló kölcsöntartozást kiegyenlítették. Az elsőfokú bíróság döntően S. A. tanúvallomására alapítottan állapította meg azt, hogy az 1 500 000 forintot a felperesek az alperesnek megfizették.

Helytállóan állapította meg a bíróság jogerős ítéletében, hogy S. A. tanúvallomása önmagában az említett tény igazolására nem alkalmas, mert az I.r. felperes üzlettársaként nyilvánvalóan érdekelt volt abban, hogy a kölcsön visszafizetését igazolja, amelyet a 21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben maga is elismert, amikor azt adta elő, hogy "valóban érintett voltam az ügyben, de az elszámolás a felekre tartozott". Az I.r. felperes előadása és a tanú vallomása között az 1 500 000 forint visszaadását illetően ellentmondások voltak, amelyeket nem oldottak fel, ugyanakkor életszerűtlen, hogy a felperesek a korábbi kisebb törlesztő részletekről elismervényt készítettek, míg az 1 500 000 forint átadásáról nem. Sem a tanú, sem a felperesek nem tudtak magyarázatot adni arra, hogy a másfél millió forint átadásakor

miért nem írattnak alá átvételi elismervényt az alperessel. Az elsőfokú bíróság mérlegelése ezért nem felelt meg a Pp. 206. §-a (1) bekezdésében foglaltaknak, mert nem okszerű értékeléssel állapította meg a tartozás megfizetését, ugyanis azt a felperesek hiteltérdemlő módon nem tudták bizonyítani.

Arra helyesen hivatkoznak a felperesek, hogy a jogszerű mérlegelésen alapuló tényállás a másodfokú bíróságot is köti, a jelen esetben azonban a mérlegelés nem volt jogszerű, mert a bizonyítási teherre vonatkozó rendelkezések nem voltak kielégítőek, ezért a jogerős ítélete állapította meg helytállóan, hogy a felek jogviszonyából eredően az alperesnek áll-e fenn követelése. Ebben a kérdésben helytállóan foglalt állást.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek az alperes felülvizsgálati eljárással felmerült költségei megfizetésére.

Budapest, 2007. október 30.

. Baranyai János sk. a tanács elnöke, dr. Róth Pálné sk. előadó bíró, dr. Kollár Márta sk. bíró.

A kiadmány hitelül:

bíróági írnok